

Warszawa, 13-02-2024 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

VII.7014.12.2023.AMB

**Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej
Polskiej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej
ePUAP**

Szanowna Pani Marszałek!

W związku z trwającymi pracami legislacyjnymi nad ustawą o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (druk senacki nr 51), pragnę zwrócić uwagę Pani Marszałek na zasygnalizowaną Rzecznikowi przez przedstawicieli organizacji pozarządowych potrzebę przedłużenia prawa do świadczenia usług psychologicznych dla psychologów z Ukrainy bez konieczności nostryfikacji dyplomu.

Zgodnie z art. 64a ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167), od dnia 24 lutego 2022 r., przez okres 18 miesięcy, obywatel Ukrainy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie pobytu zgodnego z obowiązującymi przepisami, w przypadkach, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy, posiadający uzyskany w Ukrainie dyplom:

- 1) jednolitych studiów na kierunku psychologia albo
- 2) dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku psychologia i drugiego stopnia na kierunku psychologia

- zakończonych uzyskaniem tytułu zawodowego specjalisty na kierunku psychologia albo magistra na kierunku psychologia, może świadczyć usługi psychologiczne obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym może udzielać świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień. **Uprawnienia wynikające z wyżej wymienionej ustawy wygasły w dniu 24 sierpnia 2023 r.**

W przeszłości ustawodawca podejmował działania zmierzające do wydłużenia możliwości świadczenia usług psychologicznych przez obywateli Ukrainy bez konieczności nostryfikacji dyplomu (zob. art. 26 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zasadach udzielania przez Skarb Państwa gwarancji za zobowiązania Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego). Niestety, działania te nie doprowadziły do stosownej nowelizacji ustawy.

Rzecznik interweniował w niniejszej sprawie m.in. u Pełnomocnika Rządu do spraw uchodźców wojennych z Ukrainy, który w odpowiedzi na wystąpienie RPO wskazał, że Ministerstwo Zdrowia dostrzega zasadność przedłużenia okresu funkcjonowania przepisów art. 64a ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, a także zaznaczył, że odpowiednie rozwiązania legislacyjne zostaną przygotowane przy ewentualnej nowelizacji przedmiotowej ustawy.

Z kolei Minister Zdrowia, w odpowiedzi na wystąpienie Rzecznika z 18 stycznia br., wskazała, że Ministerstwo zgłosiło propozycję do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (nr w wykazie prac: UC12), polegającą na przywróceniu możliwości, do dnia 31 grudnia 2025 r., świadczenia usług psychologicznych obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym udzielania świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień.

Niestety, w uchwalonej przez Sejm i będącej obecnie przedmiotem prac Senatu ustawie, postulowana zmiana nie została uwzględniona.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1058), zwracam się do Pani Marszałek z uprzejmą prośbą o uwzględnienie powyższej kwestii w trakcie prac nad uchwaloną ustawą i rozważenie podjęcia działań, tak by akt ten wychodził naprzeciw dostrzeżonemu problemowi. **Pragnę jednocześnie wskazać, że z uwagi na niezmiennie wysokie zapotrzebowanie w zakresie dostępu do opieki psychologicznej, wydłużenie możliwości świadczenia usług psychologicznych**

przez obywateli Ukrainy jest zmianą oczekiwaną przez szereg organizacji, jak również samych psychologów pochodzących z Ukrainy. Dodatkowo, mając na uwadze fakt, że uprawnienia wynikające z art. 64a ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wygasły w dniu 24 sierpnia 2023 r., a mimo istniejącej potrzeby społecznej i zainicjowania działań legislacyjnych w przeszłości, uprawnienia te dotąd nie zostały przedłużone, w ocenie Rzecznika na rozważenie zasługuje także postulat organizacji pozarządowych, aby zmiana art. 64a wspomnianej wyżej ustawy, wydłużająca możliwość wykonywania zawodu przez ukraińskich psychologów do końca 2025 roku, weszła w życie z dniem ogłoszenia, **z mocą wsteczną.**

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Pani Olga Chrebor
Prezesa Fundacji Kalejdoskop Kultur
Pani Katarzyna Komar-Macyńska
Związek Ukraińców w Polsce
Pan Oleksandr Pestrykov
Fundacja Ukraiński Dom
Pani Aleksandra Zapolska
Fundacja Zustricz
Pani Ivanna Herus
Fundacja "Right to Protection"
Pani Monika Miłowska
Fundacja To Proste (Mapuj Pomoc)
Fundacja Ocalenie

olga@kalejdoskopkultur.pl